5. СОЦИЈАЛНЕ И ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ И ОРГАНИЗАЦИЈЕ

5.1. СОЦИЈАЛНЕ УСТАНОВЕ

ЗАВОДИ ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

5.1 - 530. КОМУНАЛНИ ЗАВОД ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1962-1975), 1947-1964
Количина архивске грађе: књ. 23; к. 49; 8,00 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1947-1958:
- деловодни протоколи 1947-1958, 6 књ.
- регистри 1947-1958, 17 књ.

Списи 1947-1964.

Списи садрже: досијеа радника запослених код занатлија; пријаве несрећа на раду; спискове службеника; одлуке о допунским и положакним платама; правилнике; статуте; извештаје о раду; платне спискове; накнаде трошкова здравствене заштите; решења о инвелидским пензијама и др.

Историјат ствараоца фонда:

Основан је решењем Скупштине Комуналне заједнице за социјално осигурање радника Сремска Митровица на првој седници 5.11.1962. године. Завод је био орган за спровођење социјалног осигурања за Комуналну заједницу осигураника – радника и Заједницу осигурања земљорадника за подручје комуналне заједнице за социјално осигурање Сремска Митровица. Била је самостална организација и имала је својство правног лица. Управни органи су били Управни одбор и Савет радног колектива. Имао је филијале у Инђији, Руми, Старој Пазови и Шиду. Пред органима власти завод је заступао директор. Вршио је следеће послове: заштита права осигураника из здравственог осигурања и исплата по донетим решењима, професионална рехабилитација осигураника, запошљавање инвалида, материјално обезбеђење инвалида, разне накнаде по основу инавалидитета, исплате принадлежности осигураницима које су лекарске комисије огласиле привремено или трајно неспособним за привређивање, водио је евиденцију о осигураницима и обвезницима уплате доприноса, водио је бригу да уплате доприноса редовно пристижу и сл. Управне, административне и стручне послове су вршили радници завода. Ради лакшег и квалитетнијег обављања

послова у Заводу су формиране организационе јединице: оделења, одсеци, рефераде и службе. На челу оделења су били начелници, на челу одсека шефови, а референтима и службама су руководили стручни радници. Организационе јединице су биле:

1. Одељење за дугорочна осигурања – обављало је послове око пензија, инвалиднина, професионалне рахабилитације и дечјих додатака. У оквиру одељења су постојали одсеци.
2. Одељење за спровођење здравственог осигурања – обављало је послова из области здравственог осигурања. У одељењу су постојали одсеци и рефераде.
3. Одељење за послове финансија – обављало је све финансијске послове фондова Заједнице и Завода. Контролисало је правилност коришћења средстава, вршило ревизију код обвезника плаћања и сл. У одељењу су постојали одсеци и рефераде.
4. Одељење за опште послове – обављало је послове из области радних односа, канцеларијске опште послове, послове статистике и техничке послове. У одељењу су постојали одсеци и рефераде.
5. Правни одсек – припремао је предлоге општих аката, обављао имовинско – правне послове, заступао Завод пред судовима и вршио послове за управне органе. У одсеку су постојале рефераде.
6. Одсек за зравствено осигурање земљорадника – обавља послове спровођења здравственог осигурања земљорадника, као и друге послове везане за то. У оквиру одсека су постојале рефераде.

У циљу бржег и непосреднијег остваривања права осигураних лица Завод је оснивао местима своје филијале. Филијале су биле организационе јединице Завода, вршиле су послове социјалног осигурања на свом подручју у границама и на начин прописан статутом или посебним одлукама Скупштине заједнице. Пословањем филијала су руководили управници. Филијала је имала Савет, као саветодавни орган (од 7 до 11 чланова), образован од осигураника са подручја филијале. За подручје општине Сремска Митровица и Мачванска Митровица образован је посебан Савет филијале. Заводом је управљао директор и Управни одбор. Управни одбор је имао 15 чланова, од којих је 9 бирала Скупштина заједнице социјалног осигурања радника, 2 Скупштина заједнице социјалног осигурања земљорадника и 2 је бирао колектив радника Завода. За извршавање појединих задатака и проучавање појединих питања директор је образовао комисије. Посебан управни орган је био Стручни колегијум – начелно је расправљао о појединим питањима ради усклађивања управне службе, обезбеђења и координације рада свих организационих јединица и обезбеђења одговарајуће стручности. Завод је престао са радом 1975. године услед оснивања СИЗ-ова за здравство, социјалну заштиту, дечију заштиту, пензијско-инвалидског осигурања и сл.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 20.5.1968. године од Комуналног завода за социјално осигурање из Сремске Митровице.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су већим делом сачувани.

5.1 - 280. СРЕСКИ ЗАВОД ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1952-1962), 1952-1962
Количина архивске грађе: књ. 23; к. 50; 7,10 м
Језик грађе: српски.
Несређен.
Информативна средства: нема.

Историјат ствараоца фонда:

По завршетку Другог светског рата у Београду је основан Државни завод за социјално осигурање, који је имао своје филијале у главним градовима република и покрајина. За подручје Срема била је надлежна филијала у Новом Саду. У Сремској Митровици је 1947. године основана експозитура. У њеној надлежности је била територија срезова Рума, Сремска Митровица и Шид. Почела је са радом 15.4.1947. године. На челу експозитуре је био шеф. Ради лакшег рада основала је своја повереништва, прво у Руми, а потом у Врднику и Шиду. Повереништва су, у свим местима где је било преко 15 осигураника, основала одборе осигураника. На челу одбора су били председник и заменик, који су били, као и сви чланови одбора, волонтери, док су у повереништвима, експозитурама и филијалама радили плаћени радници. Мандат Одбора је трајао две године. Већ 1948. године повереништво Рума прераста у експозитуру, којој се припаја повереништво Врдник, а 1950. године повереништво Шид такође постаје експозитура. Експозитура Сремска Митровица од тада је постала надлежна само за територију среза Сремска Митровица, па је и званичан назив експозитуре од маја 1950. године постао Државни завод за социјално осигурање – експозитура среза Сремска Митровица. У току 1952. године долази до нове реорганизације проузроковане новим Законом о финансирању завода за социјално осигурање. У Сремској Митровици је 15.9.1952. године основан Завод за социјално осигурање среза Сремска Митровица, уместо дотадашње експозитуре. Завод је проширио надлежност 1955. године на територију бивших срезова Рума и Шид. Од 1.1.1958. године преузима и територију среза Стара Пазова (поменути срезови су укинути). У Руми, Старој Пазови и Шиду укинути су заводи за социјално осигурање и формиране филијале или испоставе Завода за социјално осигурање среза Сремска Митровица. Од 1956. године до краја свог постојања 1962. године звао се Срески завод за социјално осигурање. Од 1959. године имао је филијале у свих седам општина Срема. Био је носилац фонда здравственог осигурања, фонда пензијског осигурања, инвалидског осигурања и додатка на децу. Престао је са радом 5.11.1962. године услед прерастања у Комунални завод за социјално осигурање Сремска Митровица.

Историјат фонда:

Фонд је преузет од Комуналног завода за социјално осигурање у Сремској Митровици 1968. године.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су већим делом сачувани.

5.1 - 610. ЗАВОД ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ – ШИД, (1952-1955), 1953-1965
Количина архивске грађе: књ. 42; к. 100; 13,50 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1953-1965:
- записници 1953-1957, 6 књ.
- деловодни протоколи 1954-1964, 16 књ.
- регистри 1956-1965, 17 књ.
- остале књиге 1958-1962, 3 књ.

Списи 1955-1965.

Списи садрже: пријаве и одјаве радника; пријаве и одјаве радника у испостави Ердевик; предмете радног стажа – пензије; решења о признавању радног стажа; уплате доприноса за привремено незапослена лица; пријаве за издавање радних књижица; пријаве повремених радника; пријаве несрећа на раду; документацију о раду Комисије за утврђивање радног стажа; досијеа пензионисаних лица и др.

Историјат ствараоца фонда:

Експозитура за социјално осигурање из Сремске Митровице је 1947. године основала своје повереништво у Шиду, које се 1950. године осамосталило као експозитура. Од септембра 1952. године ова експозитура прераста у Завод за социјално осигурање среза шидског – Шид. Укидањем среза Шид 1.9.1955. године овај Завод се припаја Среском заводу за социјално осигурање Сремска Митровица, а уместо бившег Завода среза шидског формирају за испоставе Среског завода Сремска Митровица у Ердевику и Шиду. Ердевик је захватао подручје Ердевика, Љубе и Нове Бингуле, а остала места бившег среза Шид дошла су под надлежност испоставе Шид. Оснивањем испоставе у Кузмину 28.12.1959. године територија испоставе Шид се смањила (Вишњићево, Кукујевци, Моровић и Јамена), а испостава Ердевик се гаси и припаја испостави Кузмин. Ова одлука је примењена од 1.1.1960. године. Комунални завод за социјално осигурање Сремска Митровица 21.1.1963. донео је одлуку о укидање испоставе и оснивању филијале у Шиду.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 7.6.1988. године од СИЗ-а за здравство општине Шид.

Степен сачуваности:

Књиге су потпуно сачуване.

Списи су потпуно сачувани.

ДОМОВИ СТАРАЦА

5.1 - 1220. ГЕРОНТОЛОШКИ ЦЕНТАР “СРЕМ” – РУМА, (1976-), 1976-1991
Количина архивске грађе: књ 9; к. 9; 1,40 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1976-1991.

- записници 1976-1990, 4 књ.
- деловодни протоколи 1976-1991, 5 књ.

Списи 1976-1991.

Списи садрже: статуте; правилнике; самоуправне споразуме; записнике са седница Радничког савета, Збора радника; уговоре о коришћење домског смештаја; уговоре о издржавању; програме рада; извештаје о раду; завршне рачуне; досијеа радника и др.

Истзоријат ствараоца фонда:

Основан је 1976. године као Дом за старе и пензионере “Срем” Рума. Оснивачи су били СИЗ-ови пензијског и инвалидског осигурања општина Инђија, Ириг, Пећинци, Сремска Митровица и Шид, затим СИЗ-ови за социјалну заштиту општина Беочин, Ириг, Инђија, Стара Пазова, Пећинци и Рума и Центар за социјални рад “Рума” у Руми. Уписан је у регистар код Окружног поривредног суда у Сремској Митровици под бројем Фи 269/76. Статутом из 1982. године дошло је до промене назива у Геронтолошки центар “Срем” Рума. Седиште је у Руми, улица Павловачка 126. Основна делатност је:

- збрињавање пензионера и других старих лица потпуно и трајно неспособнигх за рад, односно пружање овим лицима смештаја и исхране, здравстевене неге, радне, културно-забавне и других активности,
- кућна нега и друга помоћ изнемоглим и старим лицима, односно пружање услуга у вези са исхраном, личном хигијеном и другим пословима у домаћинствима,
- дневни боравак пензионера и других одраслих лица, организовање помоћи у дневном збрињавању, друштвеној ихрани и коришћењу објеката за одмор,
- организовање рекреативних и других активности од значаја за подстицање и развој социјалне заштите и пружање других облика социјалне заштите.

Споредна делатност је: остале услуге смештаја, ресторани за услуживање, остале услуге исхране, берберско-фризерске, козметичарске и сличне услуге, чишћење, прање, пеглање рубља, постељине и одеће.

Имао је следеће службе: Служба здравствено-хигијенских услуга, Служба за друштвену исхрану, Служба заједничких послова и Служба за кућну негу и помоћ у кући. Зграда са стационаром изграђена је 1976. године, а 1986. године дограђен је спрат за стационар. Дом за пензионере учеснике НОР-а изграђен је 1988. године. Особље су чиниле медицинске сестре и неговатељице, а у случајевима када је штићеницима била потребна већа лекарска нега она је спровођена у сарадњи са Домом здравља у Руми.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 12.3.2001. године од Геронтолошког центра из Руме.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су већим делом сачувани.

5.1 - 460. ДОМ СТАРАЦА И СТАРИЦА – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1945-1977), 1945-1977

Количина архивске грађе: књ. 11; к. 9; 1,50 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1945-1977:

- записници 1958-1977, 1 књ.
- деловодни протоколи 1953-1977, 2 књ.
- рачунске књиге 1961-1967, 3 књ.
- остале књиге 1945-1977, 5 књ.

Списи 1946-1977.

Списи садрже: планове и програме рада; извештаје о раду; записнике са седница управних органа; спискове станара дома и др.

Историјат ствараоца фонда:

Основан је 1945. године са задатком да на свом подручју (Срем) прихвати, смести и издржава стара и изнемогла лица. Штићеници су преко дана боравили у великој дневној сали, где су имали на располагању дневну и недељну штампу, радио и грамофон са плочама, а од 1960. године и телевизор. Двориште Дома је било узорно уређено са пуно зеленила и цвећа, а у самом дну је постојао и воћњак. Велики проблем је био недостатак водовода и канализације, што је остављало велики утицај на хигијену штићеника. Број штићеника се кретао од 40 до 100. Особе су биле оба пола. Године 1977. завршен је Дом за старе и пензионере у Руми, који је грађен у складу са свим хигијенским захетевима па су сви штићеници овог Дома пребачени у Руму, а то је условило и ликвидацију ове установе, која је завршена 12.12.1977. године.

Историјат фонда:

Фонд је преузиман у два наврата 15.12.1977. и 27.1.1978. године од Ликвидационе комисије Дома стараца и старица из Сремске Митровице.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су већим делом сачувани.

ДЕЧИЈИ ДОМОВИ

5.1 - 199. ДЕЧЈИ ДОМ – ВРДНИК, (1946-1952), 1948-1951
Количина архивске грађе: к. 1; 0,13 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Списи 1948-1951.

Списи садрже: податке о постављењу службеника и помоћног особља; спискове хранарине; податке о оправкама Дома; реферате и извештаје о раду; платне спискове; документацију о збрињавању деце у разним школама, лечењу деце, упућивању деце кућама; извештаје о побољшањима исхране и смештаја и др.

Историјат ствараоца фонда:

Дечји дом у Врднику је основан децембра 1946. године са циљем да се стара о збрињавању деце која су за време Другог светског рата остала без родитеља. Оснивач и финансијер је био ГИО АПВ Одељење за социјалну политику Нови Сад. У првим месецима пословања издржавање Дома је коштало око 30.000 динара месечно, а већ половином године расходи су достигли 100.000 динара. У априлу 1948. године у Дому је живело 65 деце школског узраста, највише из Србије, АПВ, БиХ и понеко из Хрватске и Македоније, а било их је за које се није знало ништа о пореклу. Бригу о деци је водило од 10 до 13 запослених и 7 до 9 ратних заробљеника, који су били додељени Дому. Од априла 1947. године Дом је финансиран према таблици за исхрану коју је прописао ГИО АПВ Оделење за социјално старање Нови Сад 14.3.1947. године. По тој таблици свако дете је дневно добијало 0,5 кг хлеба, 0,15 кг брашна за тесто, 0,02 кг црног брашна за запршку, 0,15 кг кукурузног брашна, 0,08 кг пиринџа, 0,15 кг пасуља, грашка или сочива, 0,4 кг кромпира, 0,03 кг масти, 0,01 литара зејтина, 0,09 кг шећера итд. Трошкови су прављени према максимираним ценама, а намирнице на слободном тржишту су биле скупље, па је установа брзо дошла у тешку материјалну ситуацију (што се види из акта број 761/47 “Деца овог Дома већ месец и по дана нису окусила кромпира. Стално једу пасуљ, купус и парадајз, који је на измаку. Немамо шта више да дамо деци да једу...”). Потом, 5. и 6.3.1948. године у овом Дому је боравио просветни референт ГИО АПВ Нови Сад С. П. Димовић који је описао стање: 1. Хигијнске прилике у Дому нису добре. Нарочиту пажњу обратити на чистоћу трпезарије, која је уједно и радна соба. 2. деца су прилично прљава и неуредна, 3. деца су неприступачна и нису стваране навике културног понашања, 4. план рада не постоји, нема библиотеке, не воде се картони индивидуалних особина питомаца, записници управе школе се не воде, све секције нису оформљене, а оне које постоје слабо раде... Једино издвојено мишљење гласи “међусобни однос запослених је правилан”. Дом се налазио под административно-оперативним руководством СНО Рума. Дом је расформиран 8.1.1952. године. Деца су премештена у друге домове.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 15.1.1962. године од Народноослободилачког одбора Рума. Грађа је прво била упућена Савету за народно здравље и социјалну политику у Новим Саду, одакле је враћена у Руму. При транспорту део грађе је нестао.

Степен сачуваности:

Књиге нису сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

ИНТЕРНАТИ

5.1 - 582. ИНТЕРНАТ ГИМНАЗИЈЕ – СРЕМСКА МИТРОВИЦА, (1949-1954), 1949-1954

Количина архивске грађе: књ. 4; к. 1; 0,15 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1949-1954:

- деловодни протоколи 1949-1954, 4 књ.

Списи 1949-1954.

Списи садрже: планове и програме рада; извештаје о раду; податке о станарима интерната и др.

Историјат ствараоца фонда:

Интернат потпуне мешовите гимназије у Сремској Митровици основан је 1949. године. Упис у Регистар установа са самосталним финансирањем је извршен на основу решења НО Градске општине Сремска Митровица – Секретаријата за привреду 6.4.1953. године. Циљ оснивања је био смештај редовних ученика Гимназије чији родитељи су становали ван Сремске Митровице на стан и храну, као и да преко својих васпитача помогне ученицима у савлађивању школског градива. Старала се о што бољој исхрани, хигијени и правилном васпитању питомаца. Интернат је био установа са самосталним финансирањем, са својством правног лица, својом имовином и органима управљања. У току рада школе родитељи питомаца или општине, за децу без родитеља, су плаћали особље, а у току распуста запослене је исплаћивао НОО Сремска Митроцвица. У првим годинама рада у Дому је било од 90 до 100 питомаца, оба пола, а касније их је било све мање, тако да школске 1953/54. године на стан и храну је било смештено око 40 ученица, док је 60 ученика долазило само на храну. На основу решења НОО Секретаријата за опште послове Сремска Митровица од 19.8.1954. године Интернат потпуне мешовите гимнатзије је укинут са 31.8.1954. године, због нерешених питања финансирања.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.

Списи су делимично сачувани.

ЦЕНТРИ ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЈУ

5.1 - 937. ЦЕНТАР ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЈУ И РЕКРЕАЦИЈУ “ТЕРМАЛ” – ВРДНИК, (1981-), 1971-1990

Количина архивске грађе: књ. 33; к. 44; свежњева 14; 10,00 м

Језик грађе: српски.

Сређен.

Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:

Књиге 1972-1986:

- записници 1974-1985, 18 књ.
- деловодни протоколи 1972-1986, 14 књ.
- остале књиге 1972-1986, 1 књ.

Списи 1950-1954.

Списи садрже: решења о регистрацији; нормативна акта; финансијску документацију; персоналну документацију; платне спискове и др.

Историјат ствараоца фонда:

Претече овог центра су биле: Дирекција за изградњу и развој туризма на територији општине Ириг са седиштем у Врднику основана 23.11.1971. године, а регистрована под бројем Ус 37/71, Дирекција је 22.2.1973. године претворена у Туристичко угоститељско предузеће “Фрушка Гора” Врдник. Због малог броја запослених установа није имала органе управљања, већ је управљала радна заједница. Туристичко угоститељско предузеће је пословало под овим именом све до 1.10.1981. године, када је пререгистрована под иманом Центар за рекреацију и рехабилитацију “Термал” Врдник. Основна делатност му је била: медицинска рехабилитација, амбуланто-поликлиничка и диспанзерско-здравствена заштита. Споредна делатност: организација друштава и клубова професионалног спорта, организација друштава и клубова аматерског спорта, хотели, мотели, пансиони и туристичка насеља са целогодишњим и сезонским пословањем, радничка, дечија и омладинска одмаралишта, кампови, туристичке агенције, туристички и бирои. Радну организацију је представљао председник колегијалног пословодног органа, а послови су обављани преко сектора и служби: Сектор за физикалну медицину, рехабилитацију и рекреацију, Сектор за туризам и угоститељство, Служба одржавања и Служба за правне и финансијске послове. Због проблема у пословању СО Ириг је 1985. године увела привремене мере. Центар је наставио пословање и у 21. веку.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:

Књиге су потпуно сачуване.

Списи су потпуно сачувани.

5.1 - 257. ДЕЧЈЕ ОПОРАВИЛИШТЕ – КРУШЕДОЛ, (1945-1953), 1946-1953
Количина архивске грађе: књ. /; к. 1; 0,13 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Списи 1946-1953.

Списи садрже: спискове хранарине; спискове деце смештене у опоравилиште; решења о пријему у дечји дом; платне спискове; финансијску документацију; податке о штићеницима и др.

Историјат ствараоца фонда:

Основано је у априлу 1945. године. Оснивач је био СНО Ириг. Иницијатива за оснивање је потекла од учитеља Дејана Чуди, који је био и први управник Дома. Укидањем среза Ириг 1946. године улогу оснивача је преузео срез Рума. Дом је био смештен у згради у власништву манастира Крушедол, која је са малим изменама потпуно прилагођена намени. У току 1945. године питомци Дома су били школска и предшколска деца оба пола, а од 1946. године само мушка деца узраста основних школа (тада је основна школа била четвороразредна). Од тада се назива Опоравилиште. У њему је боравило и до 80 деце. Деца су била из разних крајева, без оба родитења, нађена у шуми или изгубљена у збеговима. Било је неколико дечака немачке народности, чији су родитељи погинули или умрли. Бригу о деци су водили васпитач, медицинска сестра и друго особље. Исхрана је била квалитетна, калорична, витаминска и разноврсна. Нека деца су лети, у време распуста, била смештена у појединим породицама у околини. Први финансијер Опоравилишта је био СНО Ириг, а потом од 1946. године ГИО АПВ - Повереништво за социјлано старање Нови Сад. Опоравилиште је престало са радом 1953. године.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 1959. године од Среског народног одбора Рума. Грађа је била измешана са грађом фонда Дечји дом Врдник.

Степен сачуваности:

Књиге нису сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

5.1 - 273. ДОМ СЛЕПИХ – ВРДНИК, (1948-1955), 1948-1955
Количина архивске грађе: књ. 5; к. 1; 0,25 м
Језик грађе: српски.

Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1951-1955:
- деловодни протоколи 1951-1955, 2 књ.
- остале књиге 1948-1955, 3 књ.

Списи 1953-1955.

Списи садрже: правилнике дома; записнике Управног одбора; платне спискове; податке о штићеницима Дома; финансијску документацију; завршне рачуне и др.

Историјат ствараоца фонда:

Основан је 1948. године. Оснивач је био СНО Рума. Циљ оснивања је био обезбеђење заједничког становања и исхране одраслих изнемоглих и слепих лица. Установом је управљао Управни одбор од пет чланова, који су делегирани из МНО Врдник један члан, Одбора црвеног крста један члан, Дирекције рудника Врдник један члан, ССРН Врдник један члан и један члан испред просветних радника Врдника. Овај одбор је контролисао рад службеника и осталог особља Дома. Број особља се одређивао према броју штићеница. Поред канцеларисјких службеника запослени су и домаћин зграде (домар), шваље, праље, чистачице, куварица и помоћна куварица. За особље дома је овбезбеђивана храна у Дому уз партиципацију од 50 %. Наредбодавац је био управник дома. Служба у Управном одбору и Домском савету је била почасна. У дому је било смештено од 30 до 40 старица. Од 1.3.1953. године премештен је у зграду манастира Раванице у Врднику, уз одговарајућу кирију, коју јер плаћао СНО Рума. Долазило је до честих проблема између управе Дома и манстирске братије, јер Управа дома није поштовала договоре. Дом је расформиран 1955. године.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 15.1.1962. године од Среског народног одбора Рума.

Степен сачуваности:

Књиге су фрагментарно сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

5.2. ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ

ДОМОВИ ЗДРАВЉА

5.2 - 868. ДОМ ЗДРАВЉА “Др МИЛОРАД МИКА ПАВЛОВИЋ”– ИНЂИЈА, (1955-), 1956-1980
Количина архивске грађе: књ. 27; к. /; 6,00 м
Језик грађе: српски.

Несређен.
Информативна средства: нема.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1961-1983:
- записници 1961-1983, 20 књ.
- деловодни протоколи 1961-1975, 4 књ.
- остале књиге 1962-1964, 3 књ.

Историјат ствараоца фонда:

Дом народног задравља Инђија основан је одлуком СО Инђија 1955. године са почетком рада од 1.1.1956. године. Регистрован је као самосатална установа 27.2.1956. године. У почетку је пословао као установа са самосталним финансирањем, а од 1.4.1961. године послује по одредбама Општег закона о организацији здравствене службе. Основна делатност је: указивање терапеутско профилаксне помоћи грађанима, смањење обољења и смртности становништва, спречавање и сузбијање заразних болести, старање о хигијенским условима, као и подизање здравственог нивоа становништва. Одељење опште праксе је у почетку имало 5 амбулнти у месту, од којих једну затвореног типа и једну у Новим Карловцима. Затим, развијена је специјалистичка поликлиничка служба са следећим амбулантама: Интерна (за унутрашње болести), Неуролошка (за нервне болести), Хируршка (за лечење озледа и вена), Оториноларинголошка (за лечење уха, грла и носа), Очна (за лечење болести очију), Кожна (за лечење кожно-венеричних болести), Гинеколошка (за лечење женских болести и трудница), Рендгенолошка (за просветљавање и снимање свих врста болести, изузев томографије – дубинског снимања), Службу завоја и инекција, Клинички лабораторијум, Зубно одељење са две зубне амбуланте и зубно техничка лабораторија, Болничко одељење са стационаром и породилиштем, Дечји диспанзер, Школски диспанзер, Антитуберкулзна амбулана, Служба превентиве, Служба санитета са хитном помоћи,Управа са администрацијом дома.

Домом су управљали:
1. Управни одбор, који сачињавају радници и службеници дома и
2. Савет Дома, који сачињавају представници ДПО, грађанска лица и радници и службеници Дома.

У току 1963. године овом Дому су се припојиле амбуланте из Нових Карловаца и Новог Сланкамена, као и Предузетна амбуланта из Инђије, а 1969. године и Здравствена станица Бешка. У децембру 1975. године радници Дома и радници Апотеке “Хигија” из Инђије донели су одлуку о фузији у једну радну организацију под именом Дом здравља “Др. Милорад – Мика Павловић” Инђија. РО које су се припојиле задржале су статус правних лица (пословале су као ОУР-и). Све су задржале своју делатност. Са овим именом улазе у 21. века.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 4.8.2000. године од Дома здравља “Др. Милорад Мика Павловић” из Инђије.

5.2 - 1080. ДОМ ЗДРАВЉА – НОВА ПАЗОВА, (1962-), 1957-1978
Количина архивске грађе: књ. /; к. 1; 0,13 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Количина архивске грађе:
Списи 1957-1978.

Списи садрже: записнике Радничког савета; Збора радника; Комисије за рад и радне односе; Комисије за решавање стамбених потреба радника; статуте; самоуправне споразуме; правилнике; одлуке о додели кредита за стамбену изградњу; планове и програме рада; извештаје о раду; завршне рачуне и др.

Историјат ствараоца фонда:

У Новој Пазови је 1952. године постојала Секторска амбуланта, која је 1956. године прерасла у Здравствену станицу. Иста 1962. године долази под стечај. Када је завршен стечај НОО Стара Пазова је својом одлуком број 6937/1 од 24.4.1962. године основао Дом задравља у Новој Пазови. Почео је са радом 1.7.1962. године. Самостално је пословао до 25.12.1975. године, када је општинском одлуком заједно са апотеком "29. Новембар" у Старој Пазови фузионисан у Дом здравља "Др. Јован Јовановић – Змај" Стара Пазова. У новој организацији је задржао својство правног лица, јер је пословао као ОУР Амбулантно клиничке службе Нова Пазова, а касније као ОУР "Нова Пазова" Нова Пазова. Укидањем ОУР-а, 1977. године, у Новој Пазови је поново формиран Дом здравља. Регистрован је код Одељења за привреду СО Стара Пазова и Окружног привредног суда у Сремској Митровици. Задаци су били: да указује медицинску помоћ грађанима од стране лекара опште праксе, да врши диспанзерску и хигијенско епидемиолошку службу, да организује и спроводи рехабилитацију повређених и спроводи стационарно лечење оболелих. Радом Дома су управљали Савет, Управни одбор, Збор и управник – директор. Надзор над радом је вршио НОО Стара Пазова, потом СО Стара Пазова преко Одељења за друштвене службе. Савет, Управни одбор и Збор радне заједнице су радили на седницама, где су одлуке доношене већином гласова. Управник – директор је руководио пословањем Дома, извршавао одлуке и закључке Збора, Радне заједнице, Савета и Управног одбора и заступао Дом здравља пред државним органима и другим организацијама. Опремљеност инструментима. У спровођењу здравствене заштите грађана обављао је следеће послове: пратио је здравствевно стање грађана и хигијенске прилике, те предузимао и предлагао мере у циљу унапређења здрваља грађана и побољшања општих здравстевених и хигијенских прилика, како у погледу исхране, воде за пиће, становања, тако и других задатака из ове области, пружао је медицинску помоћ грађанима у установи или стану, по потреби је упућивао болеснике у здравствене установе и брину да им ове осигурају потрбну помоћ, спроводио је здравствену заштиту код одојчади, предшколске, школске деце и омладине, спроводио је здравствену заштиту код жена, трудница и мајки, пружао медицинску помоћ код порођаја, радио је на сузбијању заразних болести путем вакцинисања, хигијенско-санитарних прегледа, откривањем клицоноша и жаришта оболења, епидемиолошким испитивањем, предлагао је и

предузимао потрбне мере, у сарадњи са заводом за здравствену заштиту, вршио дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију, сузбијао заразне болести, нароичито туберкулозу, преко своје антитуберкулозне службе у сарадњи са Институтом за ТБЦ у Сремској Каменици, споровдио је мере здравстевне заштите на радним местима у радним организацијама, нарочито у области привреде, радио на унапређењу здравља и хигијенских прилика на раду и у радној околини, давао је предлоге за упућивање радника на радна места која су одговарала њиховим способностима, сарађивао је са другим здрвастеним, социјалним, просветним, комуналним и другим установама и организацијама, обављао је и друге послове одређене законом и другим прописима донетим на основу закона. Ради и данас.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 23.7.1999. године од Дома здравља "J. J. Змај" из Старе Пазове.

Степен сачуваности:

Књиге нису сачуване.

Списи су фрагментарно сачувани.

5.2 - 1089. ДОМ ЗДРАВЉА " Др Ј.Ј. ЗМАЈ" – СТАРА ПАЗОВА,
(1956-), 1968-1990
Количина архивске грађе: књ. 30; к. 8; 2,00 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Количина архивске грађе:
Књиге 1968-1990:

- записници 1968-1983, 17 књ.
- деловодни протоколи 1971-1988, 13 књ.

Списи 1957-1978.

Списи садрже: акта о оснивању и организационим променама; нормативна акта; споразуме о заснивању и престанку радног односа; извештаје о раду; досијеа радника; М-4 обрасце и др.

Историјат стваоца фонда:

Основан је решењем НОО Стара Пазова број 1920 од 1.3.1956. године. На референдуму радника одржаном 25.12.1975. године овом Дому су припојени Дом здравља Нова Пазова и апотека "Хигија" из Старе Пазове. РО које су фузијом, ушле у састав овог Дома задржале су својства правног лица. Интеграција није спроведена до краја па су ОУР-и даље остали самостални, развијајући се потпуно аутохтоно, што је доводило до нерационалног пословања и неадекватног пружања здравствене заштите, те се стварало незадовољство осигураника и здравствених радника. Да би се ублажила тешка ситуација при Дому здравља су формирана три ОУР-а: ОУР Амбулантно поликлиничке службе у Старој Пазови, ОУР Аамбулантно поликлиничке службе у Новој Пазови и ОУР Апотека "29. Новембар"

у Старој Пазови. ОУР Амбулантно поликлиничке службе у Новој Пазови се 1977. године издвојио у Дом задравља у Новој Пазови. Остала два ОУР-а су наставила рад самостално у оквиру Дамо задравља у Старој Пазови, па су на референдуму 7.2.1983. године донели одлуку да Дом здравља буде јединствена организација, без ОУР-а, што је уписано у регистру Окружног привредног суда у Сремској Митровици под бројем Фи 128/83 од 1.3.1983. године. Циљ промена у организацији је био обезбеђење и стварање повољних услова и могућности за пружање јединствене и рационалне здравствене заштите становништву и обједињавање интереса здравствених радника на пружању здравствене заштите, изједначавање стандарда заштите и могућност коришћења свих служби у здравственој РО за целокупно становништво општине Стара Пазова. Дом здравља "Др. Ј.Ј. Змај" Стара Пазова се бави следећом делатношћу: прати и проучава здравствено стање, хигијенске прилике и услове живота и рада становништва, спроводи здравствену заштиту жена, предшколске и школске деце, омладине, радника и осталих грађана, спроводи здравствено васпитање, обавља патронажу, прати и проучава професионална и друга обољења у вези са радним условима, проучава узроке повреда и обољења, врши обавезне прегледе пре ступања радника на посао, систематске и контролне прегледе, лечи и спороводи рехабилитацију оболелих и повређених у установи и стану болесника, организује и са другим радним, здравственим и друштвеним организацијама спроводи прикупљање крви и сл. Овај Дом и данас ради.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 23.7.1999. године од Дома здравља "Др. Ј. Ј. Змај" из Старе Пазове.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су већим делом сачувани.

5.2 - 1250. ДОМ ЗДРАВЉА – ШИД, (1953-), 1953-1990
Количина архивске грађе: књ. 30; фасцикли 30;
регистратора 101; 17,00 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1966-1990:

- деловодни протоколи 1966-1990, 13 књ.
- регистри 1974-1990, 14 књ.

Списи 1955-1991.

Списи садрже: записнике са седница Управног одбора, Радничког савета, Збора радника; нормативна акта; завршне рачуне; евиденције основних средстава; платнер спискове; М-4 обрасце и др.

Историјат ствараоца фонда:

У Шиду је 1945. године основана Здравствена станица, а нешто касније Секторска амбуланта. Обе су финансиране из буџета СНО Шид. Решењем СНО Шид број 3456/53 од 9.4.1953. године основан је Дом народног здравља Шид. Делатност Дома је била обезбеђивање здравствене заштите грађанима на подручју НОО Шид, као и грађанима са територије других општина уколико то затраже. Дом је при оснивању имао следеће радне јединице: Служба опште медицине у Шиду, Служба за здравствену заштиту жена и деце у Шиду, Диспанзер за пнеумофтизиологију у Шиду, Зубно лекарска служба у Шиду, Здрвствена станица у Ердевику и Служба зједничких медицинских послова у Шиду. У току 1962. године ова установа је реорганизована, тада су постојале следеће радне јединице: Зубна амбуланта, Дечји диспанзер, Саветовалиште за децу и труднице, Антитуберкулозни диспанзер и Специјалистичке службе, које су радиле једном недељно (гинеколошка, очна, интернистичка итд), такође једном недељно су радиле амбуланте по селима: Адашевци, Батровци, Бачинци, Илинци и Сот. Дом је 1973. године променио име у Дом здравља "6. Децембар" Шид. Према организационој структури из 1974. године имао је 27 организационих јединица, које су сачињавале Служба опште медицине у Шиду, 15 амбуланти у околним насељеним местима, Диспанзер за пнеумофтизиологију, Зубно лекарска служба са 6 амбуланти, Служба инетерне медицине, Лабораторијска служба, Хигијенско-епидемиолошка служба, Поливалентно патронажна служба за целу општину, Медицина рада, Рендгенолошка служба и Служба заједничких немедицинских послова. Нова реорганизација уследила је 1988. године, када су формиране само четири радне јединице (ООУР-а): ООУР Амбулантно-диспанзерска служба Шид са 142 радника, ООУР Народна апотека Шид са 26 радника, ООУР Зубно-здравствена служба Шид са 42 радника и Радна заједница заједничких служби са 26 радника. Органи управе су били директор, помоћник директора, секретар, шеф рачуноводства, шеф опште и кадровске службе, главна медицинска сестра и шефови радних јединица. Дом је имао 1961. године 23 радника (седам лекара, четири медицинске сестре, три болничара, осам бабица и једног ПТГ техничара), 1974. године је имао 174 запослена радника (23 лекара, 11 стоматолога - у Шиду је било 13 лекара на 12.000 становника, а у селима 10 лекара на 26.000 становника), 1988. године имао је 236 запослених радника (урачунато и медицинско и немедицинско особље). Дом је посебно тешке услове рада имао 1991/92 године, у току сукоба на хрватској граници (десетак километара од Шида), јер је први прихватао рањенике са фронта.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 14.5.2001. године од Дома здравља из Шида.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су већим делом сачувани.

АПОТЕКЕ

5.2 - 1034. АПОТЕКА “ХИГИЈА” – ИНЂИЈА, (1954-1975), 1954-1980
Количина архивске грађе: књ. 8; к. 4; 0,60 м
Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1956-1980:
- записници 1959-1980, 5 књ.
- деловодни протоколи 1956-1964, 3 књ.

Списи 1954-1980.
Списи садрже: правилнике; завршне рачуне; платне спискове и др.

Историјат ствараоца фонда:

Основана је решењем СНО Стара Пазова број 20904 од 5.11.1954. године, као установа са самосталним финансирањем. Основна делатност је била: набавка, израда и испитивање лекова и средстава за лечење и заштиту здравља људи и снабдевање становништва и здравствених установа, привредних и друштвених организација. Поред основне имала је и споредну делатност: вршење биохемијских и броматолошких испитивања, набавка, израда и стављање у промет лекова и средстава за лечење и заштиту здравља животиња и биљака. Апотека је уписана у регистар привредних предузећа СНО Стара Пазова на страни један под бројем шест од 23.5.1955. године. Општи и стручни надзор над радом Апотеке вршио је Савет за народно здравље и социјалну политику општине Стара Пазова. Од 1.1.1961. године овој апотеци припојена је апотека “Сланкамен” у Новом Сланкамену, јер је решењем НОО Инђија престала са радом. НОО Инђија је својим решењем број 6550/1-62 одредио престанак рада апотеци “Ескулап” у Инђији са 1.7.1962. године. Њене обавезе, права и средства је преузела Апотека “Хигија”. Од 1.1.1965. године овој установи је припојена и Апотека “Здравље” из Инђије. Потом су основани, поред централе у Инђији, огранци у Бешки и Новом Сланкамену, као и апотекарске станице у Новим Карловцима, Марадику и Крчедину. Збор радника је 5.12.1975. године донео одлуку да се установа конституише као ОУР. Истог дана донета је одлука о фузионисању са Домом здравља “Др. Милорад – Мика Павловић” у Инђији.

Историјат фонда:

Датум и начин доласка грађе у Архив и место њеног ранијег чувања нису познати.

Степен сачуваности:
Књиге су потпуно сачуване
Списи су потпуно сачувани.

5.2 - 1264. НАРОДНА АПОТЕКА – ШИД, (1954-), 1932-1987
Количина архивске грађе: књ. 12; к. 4; 0,70 м

Језик грађе: српски.
Сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1954-1977:
- записници 1954-1968, 3 свеске.
- деловодни протоколи 1961-1977, 9 књ.

Списи 1953-1987.

Списи садрже: акта о оснивању; завршне рачуне; платне спискове; досијеа радника; записнике Управног одбора, Радничког савета, Збора радника и др.

Историјат ствараоца фонда:

Прва државна апотека у Шиду почела је са радом 1932. године. За године у току Другог светског рата и прве године после ослобођења немамо података. Прва Народна апотека у Шиду основана је решењем СНО Шид број 1080/54 од 21.6.1954. године као установа са самосталним финансирањем. Исте године Шид је добио и Другу народну апотеку откупом од приватног власника Мирковић Софије, удовице апотекара Мирковић Јована. Прва народна апотека Шид регистрована је код Окружног привредног суда у Сремској Митровици под бројем Фи 82/73 као установа без радних јединица. Предмет пословања је био: набавка, израда и испитивање лекова и средстава за лечење и заштиту здравља људи, снабдевање становништва, здравствених, привредних и других организација лековима и средствима за лечење, израда и стављање у промет лекова и средстава за лечење животиња и сл. Апотека је имала својство правног лица. Овој Апотеци је припојена Друга народна апотека у Шиду 30.9.1962. године, а 1968. године и Народна апотека из Ердевика. У току 1968. године Народна апотека "Шид" изградила је објекат и отворила апотеку у Моровићу. Сарађивала је са Домом здрваља "6. децембар" из Шида. Радом је руководио Управни одбор, кога је постављао и смењивао СНО, а касније СО Шид.

Историјат фонда:

Фонд је преузет 14.5.2001. године од Дома здравља из Шида.

Степен сачуваности:

Књиге су делимично сачуване.
Списи су делимично сачувани.

МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТРИ

5.2 - 1172. МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТАР – СРЕМСКА МИТРОВИЦА,
(1826-), 1940-1989
Количина архивске грађе: књ. 8; к. 11; 2,00 м + 60 м
Језик грађе: српски.
Делимично сређен.
Информативна средства: сумарни инвентар са ширим подацима о фонду.

Основне карактеристике садржаја грађе:
Књиге 1972-1978:

- записници 1976-1978, 1 књ.
- деловодни протоколи 1977-1978, 2 књ.
- регистри 1972-1978, 5 књ.

Списи 1950-1982.

Списи садрже: записнике са седница Радничког савета, Збора радника; статуте; правилнике појединих служби; пројекто-техничку документацију и др.

Историјат ствараоца фонда:

Високом наредбом генералштаба од 15.2.1820. године било је наређено пуку Митровица да достави предлог како би се установио фонд за изградњу једне болнице. Тадашњи командант Петроварадинског пограничног пука пуковник Павле Чолић нарочито се залагао за изградњу болнице. Пуковска заповест од 3.3.1820. године издата је свим компанијама и позване су да образују фондове за сакупљање прилога за изградњу болнице. Након саветовања, 29.5.1820. године упућен је извештај високој Земаљској влади у Беч која је већ 26.8. препоручила изградњу болнице. Дана 22.9.1820. године издата је заповест свим компанијама да се почне са прикупљањем добровољних прилига од пограничног становништва, са посебном напоменом да се укључе сви познатији трговци. Први прилози који су стигли за изградњу болнице били су из Шимановачке компаније. Од стране Митровачке компаније предложени су познати трговци Максим Радосављевић, Ђорђе Поповић и Павле Зечевић, "као поштени људи", да управљају добровољним прилозима. Следеће године овај одбор је проширен укључивањем Антона Брнића (опанчара), Михајла Николића (из редова граничара), оба градоначелника (Шијак и Катић) и каплара пограничне управе Живка Црногорца.

У то време продавала се једна стара зграда бивше поште и гостионице "К јагњету" (која се састојала из приземља од јачег материјала и дограђеног спрата од лошијег материјала). Купљена је за 1.220 форинти. Пошто материјал није био квалитетан ови објекти су срушени. Земаљска влада је 24.7.1823. године одобрила предлог за изградњу болнице. Да би се дошло до новца купљено земљиште је издато у закуп, а грађани Митровице су испекли 141.000 комада цигле (иако им није требело толико), па је вишак продат и приложен фонду за изградњу болнице. Читава изградња, без унутрашњег уређења износилаје 4.765 форинти, али фонд за изградњу болнице није имао толико новца па је остао дужан 896 форинти. Овај дуг је исплаћен добровољним прилозима (које је са нарочитим залагањем прикупљао Павле Чолић, чија је и највећа заслуга за изградњу болнице). Захваљујући капетанлајтнанту Матији Маргетићу граничари компаније Моровића су бесплатно обрадили и до објекта превазли грађевински материјал.

Према сачуваним подацима прва болничка зграда у Митровици саграђена је од 1822. до 1826. године. Била је то Војна болница 9. петроварадинског пука. Војне власти нису имале довољно средстава за изградњу болнице па су прилозима и донацијама помогли грађани. За тадашње прилике имала јевелики број кревета – 16, свој водовод, кухињу, вешерај, физикуса (лекара опште праксе) и неколико медицинских сестара. Била је то трећа болница у Војводини (од ње су старије болнице у Земуну и Петроварадину). Болница је свечано отворена 7.5.1826. године.

О болници и здравственим приликама становништва овог краја 31.3.1860. године извештај је оставио лакар 9. граничарског пука Хајл др Георг: "За овако велики број становника са око 10 % болесних пук (Митровица је била седиште 9. петроварадинског пука и бројала 74.038 становника, одчега 37.216 мушких и 36.282 жене) има само једну бедну болницу са 34 кревета. Болница је некомплетна са много недостатака. Она не одговара ни условима ратног стања, а не може бити ни говора о некој могућности задовољавајућег смештаја и неге болесника. У овој болници лечено је 1858/59. године 824 лица, од тога су била 622 лица из граничних и унутрашњих области и 119 граничара. Од укупног становнштва пука и припадника војног сталежа у 1858/59. години прегледано је 21.627 лица, од којих 5.601 мушкарац, 4.693 жене и 11.333 детета оба пола. Лечено је ван болнице 16.322 лица и то 4.450 мушкараца, 3.720 жена и 8.152 детета, од тога је умрло 4.521 лице и тп: 838 мушкараца, 817 жена и 2.886 деце. Од болести које се у овим крајевима јављају најраспрострањенија је грозница од које је лечено 1.609 лица, а затим као последица грознице нека врста запаљења очију, најчешће у облику трахома, и то у 717 случајева. Ови бројеви једва да представљају једну десетину, или дванаестину од стварних случајева обољења, од оваквих врста болести у области пука, пошто се оне испољавају постепено и народ их сматра нужним злом и ретко тражи лекарску помоћ. Нарочити моменти који омогућавају појаву болести су:

1. Мијазми (вероватно микроорганизми) који се развијају у мочварама, каљугама и шумама условљавају појаву грознице и њене последице.
2. Кордонска служба дуж обале реке Саве је дуга преко 30 миља. Кордона (граничар) одлази на дужност са својим мршавим резервама хране, које се углавном састоје од црног и белог лука и понекад комада сушеног меса, тамо остају по осам дана у својој одећи. Живи у чардаку, а често и у колиби облепљеној земљом. Често је мокар у зимско време. Сам себи кува јело, удише ваздух сиромашан кисеоником, што је чест случај у мочварним теренима. Осим тога колибе и чардаци буду често и недељама под водом, приликом високих водостаја, а влага се ретко када исуши.
3. Нечистоћа сваке врсте. Савско купање. Недовољно веша. Главна одећа је кожух који га зими штити од хладноће и кише, а лети од врућине. Главна обућа и лети и зими су опанци.
4. Кућа граничара је најчешће од најслабијег материјала и влажна. Собе су мале и ниске. Мало је ту простора за заједнички живот домаћинства. Нема пећи, нити шпорета. У некој врсти кухиње је један део тла ископан у средини за ватру, а около је удешено за седење. На ватру се стављају свеже исечена дрва, која се више диме него што дају пламена. Највећи део чланова породице ту обавља дневне послове.
5. Граничар је најчешће сиромашан па зато позива лекара тек када је већ касно и када су жене и надрилекари исцрпили сва средства, или ако лекар случајно наиђе сам. Према систематизацији свака чета треба да има лекара, само шта може један лекар на 5-6.000 душа, често и више, који живе у више места која су међусобно удаљена више миља. Нарочито је тешко зими и за време епидемија и ратног стања. За време рата половина лекара одлази у походе, а нема замене. Има случајева да један лекар опслужује и више чета, па је с тога број лекара у граничној области сувише мали. Овде лекари обављају и дужности бабице.

6. Чест узрок представљају и постови православаца. У то време храна је углавном од махунастих биљака, уља и белог лука, а онда поново дођу масни дани, тада се претерује са јелом.
7. Пошто код више чета, као што је случај са 5. 6. и 7. долази до насељавања колониста, тако и овде, као и свуда, што показује искуство долази до највећег броја смртних случајева.
8. Због лаког прибављања драстичних средстава и других отровних средстава, често и од лекара, наиме за употребу код шминкања, затим старије жене замењују бабице па проузрокују многе болести, често и побачаје." При крају извештаја предлажу се начини којима би се могло ублажити ово стање: "Неки од ових узрока се не могу уопште отклонити, као нпр: мочваре, док би неки могли бити отклоњени уз велике трошкове, као што је регулисање обала реке Саве. Затим, требало би помоћи у изградњи бољих грађевина за становање, омогућити бољу набавку одеће, сузбијати сујеверје, лоше обичаје и навике... Разбити култ шума и купање на Сави, разбијати кућне задруге, просвећивати омладину, повећавати број лекара, изградити већи болницу..."

Развојачење Војне границе извршено је 1873. године, а Царским манифестом од 15.6.1881. године проглашено је њено припајање Хрватској. Већ од 1875. године болница је из војног власништва прешла под цивилну контролу. Одмах је дограђен спрат и повећан број кревета (имала је 60 кревета, два војна лекара и своју апотеку). Након изградње пруге Земун-Винковци 1893. године Митровица је побољшала везе са другим деловима монархије. То је условило развој занатства, трговине, индустрије и новчаних установа. Број становника почео се нагло повећавати, у периоду од 1770. до 1881. године становништво је повећано за скоро 60 % (од 6.000 на 9.566). Крајем 19. века у граду је било запослено око 700 радника. Поред климе и општег стања медицине, јак утицај на здравствене прилике и имао је и социјални положај радника. Одрасли досељеници су највише умирали од туберкулозе плућа, а деца од стомачних болести дифтерије и шарлаха. Крајем 19. века од дифтерије је умирало око 40 % деце, од шарлаха око 26 %, а од дизентерије 9 %. Крајем 19. века на подручју Срема постојале су болнице: Градска болница у Сремским Карловцима, Јавна општинско-окружна болница у Митровици, Трговишна болница у Руми, Јавна градска болница у Земуну, Болница Краљевске земаљске казнионе у Митровици, Болница Фабрике цемента у Беочину, Болница Паробродског друштва у Земуну и Братинска болница Рудника Врдник. Од свих њих једино је болница у Митровици успевала да прати хигијенске и техничке мере и да се прилагоди потребама средине.

Земаљска влада је 22.10.1895. године наредила отклањање свих недостатака у болници. Рад на примени ове наредбе је почео 1897. године. Дограђен је посебан део зграде – Одељење за заразне болести са 4 собе и у свакој по три кревета. Овај део је имао све потрбне санитарне уређаје. Са остатком болничког објекта је био повезан надкривеним ходником, а болесници су имали посебан излаз у башту. Са друге стране зграде адаптиране су три собе за умно болесне – што је било још једно ново одељење. Ова адаптација је била неопходна јер су углавном долазили агресивни боленици, па су морали бити одвојени. Тада је болница имала 28 соба са 106 кревета, а набављена је и нова опрема. Том приликом је уклоњен већи део дрвених кревета, на њихово место су постављени гвоздени кревети са ормаријима

код главе болесника, уместо сламарица постављене су струњаче и јастуци. Купљене су резерве рубља и другог инвентара. Операциона сала је преуређена, двоструко повећана, добила је водовод, под је бетониран, зидови омалтерисани цементом и обојени масном бојом. Посебан ормарић за прање руку спојен је са доводом и одводом воде. Поред новог операционог стола и стерилизатора за завоје набављена је и друга опрема. Урађен је нов водовод, на тавану су постављена два резервоара по 4 кубна метра величине – пуњени су малом парном машином. Вода је проведена свим ходницима, у лекарску собу и праоницу веша. За боленике су направљена 4 купатила са топлом водом. Стари тоалети су срушени и подигнути нови, који су повезани са водоводом. Од 28 соба 4 су биле за болеснике вишег ранга. На крају, 1899. године болница је набавила нови рендген апарат.

У току Првог и Другог светског рата била је и ратна болница.У њој су лечени аустроугарски војници, српски ратници, усташе, Немци, партизани и на крају 1991/1992. године рањени војници ЈНА и хрватске “зенге” и “муповци”.

Болница, као установа са самосталним финансирањем, је престала да постоји 1.1.1966. године услед спајања са Домом народног здравља Сремска Митровица, Народном апотеком Сремска Митровица и Здравственом станицом у Мачванској Митровици у једну установу која је добила име Медицински центар у Сремској Митровици. Сви оснивачи су задржали својство СОУР и својства правног лица. На основу Закона о удруженом раду Медицински центар у Сремској Митровици формирао је 12 ООУР-а и то:

1. ООУР Опште медицине,
2. ООУР Стоматолошка служба,
3. ООУР Медицина рада, спортска медицина и АТД (антитуберкулозни диспанзер),
4. ООУР Завод за здравствену заштиту,
5. ООУР Апотеке,
6. ООУР Службе за хируршке болести,
7. ООУР Службе за ОРЛ (оториноларингологија) и очне болести,
8. ООУР Служба за заштиту и здравље жена,
9. ООУР Служба за заштиту и здравље деце и школске омалдине,
10. ООУР Служба за конзервативне медицинске делатности,
11. ООУР Заједничке медицинске службе и
12. ООУР Радна заједница заједничких служби.

У оквиру ООУР-а су постојале радне јединице (нпр. ООУР Завод за здравствену заштиту деце и школске омладине – Радна јединица Дечји диспанзер, Школски диспанзер и сл).

У току 1980. године вршена је нова реорганизација па је од 12 ООУР-а формирано 4 ООУР-а и једна радна заједница:

1. ООУР Основна здравствена заштита,
2. ООУР Поликлиничко-диспанзерска заштита,
3. ООУР Болничко-здравствена заштита,
4. ООУР Завод за здравствену заштиту са медицином рада и
5. Радна заједница заједничких служби.

У Сремској Митровици је 1984. године расписан референдум о увођењу месног самодоприноса за изградњу новог Хируршког блока при Медицинском

центру. Прихваћено је да сви запослени одвајају 3 % од личног дохотка, самостална занимања исто толико, док су земљорадници издвајали 15 % на катастрски доходак. На овај начин прикупљено је преко 3.600.000.000,00 динара.Изградња је почела 1987. године. Пошто први петогодишњи самодопринос није успео да покрије све трошкове , уведен је нови самодопринос са истом стопом, за још пет година (1991-1995). Тада је планирано нових 309.700.737,00 динара за изградњу, 317.700.000,00 динара за инфраструктуру и пратеће објекте болничког комплекса, 310.433.868,00 динара за технолошку и медицинску опрему и 196.866.000,00 динара за реконструкцију и адаптацију старе болничке зграде (интерног одељења). Због велике инфлације која је завладала у наредном периоду тешко ће се моћи израчунати колико је стварно коштао хируршки блок. Ипак у мају 1996. године свечано је пуштен у рад. Имао је поред савремене опреме и 155 кревета, што са већ раније постојећих 550 кревета чини импозантну бројку од 705 кревета у које нису урачунати 12 кревета интензивне неге. Тада је болница имала 422 стручна радника, од тога 110 лекара (од којих 74 специјалисте – а 26 се налазило на специјализацији), 22 радника са вишом спремом, 232 са средњом школом итд.

Одлуком Скупштине АПВ од 9.5.1991. године основан је Здравствени центар у Сремској Митровици, који је обухватио бивше ООУР-е Медицинског центра. Том приликом је издвојен ООУР Завод за здравствену заштиту и постао самостална организација. Након тога, 20.1.1999. године у посебну органиозацију су издвојене и апотеке.

Историјат фонда:

Фонд је преузиман у више наврата 1989, 30.10.2002, 10.2.2003. и 16.7.2003. године од Здравственог центра Сремска Митровица.

Степен сачуваности:

Књиге су већим делом сачуване.

Списи су већим делом сачувани.